

Metsätehon raportti 138
27.9.2002

Metsäsertifioinnin kehittäminen

**Selvitys metsäteollisuuden ja Metsähallituksen
näkemyksistä kehitystyötä varten**

Markus Strandström

Metsäsertifioinnin kehittäminen

**Selvitys metsäteollisuuden ja Metsähallituksen
näkömyksistä kehitystyötä varten**

Markus Strandström

Metsätehon raportti 138
27.9.2002

Ryhmähanke: Koskitukki Oy, Metsähallitus, Metsäliitto
Osuuskunta, Metsäteollisuus ry, Pölkky Oy, Stora
Enso Oyj, UPM-Kymmene Oyj ja Vapo Timber Oy
Asiasanat: metsäsertifiointi, kriteeri

© Metsäteho Oy

Helsinki 2002

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 AINEISTO.....	4
3 TULOKSET	5
3.1 Yleisiä kokemuksia sertifiointista	5
3.2 Järjestelmän kehittämistarpeita	5
3.3 Kriteerien kehittämistarpeita	5

LIITE

1 JOHDANTO

Suomen metsäsertifiointijärjestelmä (FFCS) laadittiin laajapohjaisena yhteistyönä vuosina 1996 - 1998. Useasta standardiluonnoksesta koostuva järjestelmä sisältää mm. metsien hoidolle ja käytölle asetettavat vaatimukset eli kriteerit (37) sekä niiden tulkinta- ja tiedonkeruuohjeet.

Voimassa olevien vaatimusten mukaisesti on myönnetty 13 alueellista metsäsertifikaattia, jotka kattavat noin 22 miljoonaa hehtaaria metsää. Sertifikaatit ovat voimassa 5 vuotta.

Vaatimusten tarkistamisesta määräajan kuluttua sovittiin niitä asetettaessa. Järjestelmästä saadut käytännön kokemukset, uudet tutkimustiedot sekä metsäsertifioinnissa tapahtunut kansainvälinen kehitys ovat tehneet tarpeelliseksi tarkastella kriteereiden ajantasaisuutta.

Suomen Metsäsertifiointi ry päätti syksyllä 2001 käynnistää metsien hoidolle ja käytölle asetettujen kriteerien tarkistamisen. Tätä tarkoitusta varten prosessissa mukana olleita tahoja on pyydetty tuomaan esiin kriteerien kehittämistarpeita.

Tähän raporttiin on koottu Metsätehon osakasorganisaatioiden näkemyksiä sekä sertifiointijärjestelmän että -kriteerien kehittämistarpeista. Raportti luovutetaan kriteerien tarkistamista tekevän työryhmän käyttöön.

2 AINEISTO

Sertifiointikriteerien todentamiseen liittyviä tiedonkeruuongelmia ja kriteerien muutostarpeita selvitettiin Metsätehon osakasorganisaatioille suunnatulla kyselyllä. Kysely lähetettiin organisaation alueellisten sertifiointitoimikuntien jäsenille sekä niiden ympäristö- ja metsänhoitopäälliköille. Osa päälliköistä haastateltiin henkilökohtaisesti.

Kysely lähetettiin 38 henkilölle ja näistä hieman yli puolet vastasi siihen. Vastaajaa pyydettiin arvioimaan erityisesti kunkin kriteerin tarpeellisuutta ja laajuutta sekä sen todentamismenettelyjen toimivuutta.

Kyselyn tuloksia esiteltiin alustavasti Metsäteollisuus ry:n järjestämässä *Metsäsertifiointikriteereiden kehittämistarpeet* -seminaarissa syyskuussa 2001. Seminaarissa keskusteltiin lisäksi sertifiointijärjestelmän kehittämistä laajemmin. Myös järjestelmää koskevat kehittämisenäkökohdat on sisällytetty tähän raporttiin.

3 TULOKSET

3.1 Yleisiä kokemuksia sertifiointista

Sertifiointijärjestelmästä ei muodostunut toimijan näkökulmasta katsottuna aiotunlaista markkinoinnin apuvälinettä, enemmänkin toimintaedellytys. Kriteerien suuri määrä on vaikeuttanut viestintää ja järjestelmän markkinointia.

Kriteerien todentamiseen liittyvän tiedonkeruun koettiin aiheuttaneen runsaasti järjestelmien muokkausta ja olevan edelleen eräiden vaatimusten osalta varsin työlästä. Tähän olisikin toivottu kiinnitetyn enemmän huomiota vaatimuksia asetettaessa.

Metsänhoidon tasoon sertifiointin katsottiin vaikuttaneen myönteisesti. Sen nähtiin mm. tukeneen metsä- ja luonnonsuojelulain asettamien vaatimusten jalkautumista osaksi käytännön toimintaa. Sertifiointijärjestelmän asemaa eräänlaisena toimintajärjestelmänä erityisesti yksityismetsätalouden puolella pidettiin merkittävänä.

3.2 Järjestelmän kehittämistarpeita

Järjestelmä tulisi muokata paremmin kansainvälisiin järjestelmiin sopivaksi eli sellaiseksi, että vastavuoroinen tunnustaminen muiden järjestelmien kanssa olisi teknisesti mahdollisimman yksinkertaista.

Kehitystyön taustaksi ehdotettiin

- Helsinki-prosessin kriteereitä ja indikaattoreita
- kestävyiden periaatteita
- FSC:n periaatteita

Arvostelu metsänomistajien heikosta sitoutumisesta järjestelmään nähtiin uhkana koko järjestelmän uskottavuudelle. Toimenpiteitä tilanteen muuttamiseksi todettiin tarvittavan, mutta kaikkien metsänomistajien sitouttamista kohtuullisin panostuksin ei pidetty silti mahdollisena.

Esitettiin järjestelmän laajentamista myös suojelualueiden metsät kattavaksi.

Alueellisten sertifiointitoimikuntien nykyistä järjestäytymätöntä mallia pidettiin hyvänä. Uudistamisen ei toivota johtavan kalliisiin ja byrokraattisiin ratkaisuihin. Mahdollisissa ongelmatilanteissa järjestäytyneellä toimikunnalla todettiin olevan puolensa.

3.3 Kriteerien kehittämistarpeita

Kriteerien määrä ja ryhmittely

Kriteereitä todettiin olevan liian paljon: niitä tulisi karsia, turhia kriteereitä poistaa ja päällekkäisiä kriteereitä yhdistää. Kriteerien suuri lukumäärä ei

automaattisesti merkitse standardin korkeampaa tasoa. Kriteereistä tulisi tehdä kustannus-hyötyanalyysi.

Kriteereiden suuri lukumäärä merkitsee kustannuksia myös tiedonkeruussa, joka nykystandardissa on varsin työlästä. Tältä osin standardi tulisi virtaviivaistaa. Tiedonkeruuseen liittyvien rutiinien yksinkertaisuutta ja eri toimijoiden tiedonkeruujärjestelmien koordinoitua painotettiin.

Yhdistämismahdollisuuksia nähtiin mm. koulutusta (14 - 16), ojitusta (25 - 27) sekä lannoitteita ja torjunta-aineita (31 - 32) koskevien kriteerien kohdalla.

Vaihtoehtona kriteerien lukumäärän karsimiselle esitettiin niiden ryhmittely erilaisten teemojen mukaan esim. kestävyuden periaatteet.

Kriteerien lukumäärän vähentämisen tai niiden ryhmittelyn katsottiin tukevan järjestelmän viestintää.

Lukuisista kehittämistarpeista huolimatta suositeltiin kriteerien uudistamisessa käytettävän tarkkaa harkintaa ja malttia, koska rajujen muutosten nähtiin voivan aiheuttaa sekaannusta metsänomistajien keskuudessa.

Suoritustason tarkistus

Uuden kriteeristön suoritustason nostoa joiltakin osin pidettiin tärkeänä tarkistustyön uskottavuuden kannalta. Suoritustason tulee olla kuitenkin laajan metsänomistajakunnan hyväksyttävissä. Todettiin myös, että suoritustason jatkuva parantaminen ei loputtomiin ole mahdollista, eikä se ainakaan automaattisesti voi tarkoittaa suurempia numeroita tai enemmän ja enemmän.

Konkreettisenä esimerkkinä tason nostamisesta mainittiin kriteeri 21 *Säästöpuita jätetään uudistusaloille*. Sen muuttamista muotoon 5 - 10 kpl/ha pidettiin mahdollisena. Myös kriteerien 31 ja 32 tiukentamista esitettiin.

Toiminnan jatkuvan parantamiseen liittyen esitettiin ajatus tiettyä aihealuetta koskevien kriteerien nostamisesta esiin teemaluonteisesti esimerkiksi 5-vuotiskausittain.

Mikäli sertifiointijärjestelmää jatkossa edelleen kehitetään toimintajärjestelmän suuntaan nähtiin kriteerien valinnassa ja tavoitteenasettelussa tarvetta nykyistä rohkeampiin ratkaisuihin. Tämä edellyttäisi samalla kuitenkin auditointikulttuurin muutosta. Korkealle asetetuista tavoitteista ei saisi rangaista.

Joidenkin kriteerien kohdalta nykyinen vaatimustaso todettiin liian kovaksi ja toivottiin vaatimusten uudelleen arviointia, esim. kriteeri 10 *Arvokkaiden elinympäristöjen säilyttäminen talousmetsissä*.

Muutaman kriteerin kohdalla asetettu vaatimus on täyttymässä täysin ja on mietittävä kriteerin mielekkyyttä tai uudelleen muotoilua, esim. kriteeri 6 *Juurikäävän biologisen torjunnan lisääminen*.

Tietojen saatavuus

Puutteellisen tietojen saatavuuden todettiin vaikeuttavan mm. kriteerien 19, 20, 34 ja 35 noudattamista. Tietojen saatavuutta ympäristöviranomaisilta ja museovirastolta katsottiin tarpeelliseksi edistää, muuten vaatimusten täyttämiseen ei ole edellytyksiä ja on harkittava vaatimusten uudelleen muotoilua. Myös rekisterien kehittämistä pidettiin tärkeänä, esimerkiksi UHEX-rekisteri.

Alueellisten kriteerien täyttymisen seuranta ja vastuut

Alueellisten kriteerien täytyminen seuranta-auditoinneissa nähtiin hankalaksi kesken 5-vuotiskauden, esim. kriteeri 9 *Kulotuksen lisääminen*. Todentaminen kesken kauden edellyttäisi välitavoitteiden asettamista.

Ongelmalliseksi koettiin myös eri toimijoiden välisten vastuiden puuttuminen. Selkeän vastuumäärittelyn puuttuessa on syntynyt epävirallisia kiintiöjärjestelmiä, jotka ovat aiheuttaneet sekaannusta.

Viestintä

Painotettiin viestinnän huomioon ottamista jo kriteerien valinnasta ja ryhmittelystä lähtien. Esitettiin kriteerien jalkauttamista ja markkinointia tukevan viestintäsuunnitelman laatimista.

Lakisääteiset vaatimukset

Lakisääteisten vaatimusten pukemista kriteereiden muotoon ja selkeää erotelua muista vaatimuksista pidettiin mm. viestinnän kannalta tärkeänä. Täkkäläisissä oloissa itsestään selviltä tuntuvat vaatimukset eivät ole sitä välttämättä muualla, esimerkiksi metsänuudistamisesta huolehtiminen (kriteeri 8) tai kotimaisten puulajien käyttö metsänviljelyssä (kriteeri 22). Tämän takia olisi hyvä lisätä tämäntyyppisiä kriteereitä.

Osa kyselyyn vastanneista esitti toisaalta itsestään selviltä tuntuvien kriteerien poistamista. Ratkaisuna lienee siis joko tämäntyyppisten kriteerien poistaminen kokonaan tai niiden lisääminen.

Kestävyyden osa-alueiden huomioiminen

Kestävyyden periaatteista on vaatimuksissa korostunut tähän mennessä erityisesti ekologinen ulottuvuus. Kriteerien kehittäminen tarkoittaa kestävyyden kaikkien osa-alueiden tasapuolista käsittelyä. Sosiaalinen ulottuvuus tulee jatkossa korostumaan ja tämä olisi huomioitava myös kriteerien valinnassa. Metsänhoidon tasoa (puuntuotanto) ylläpitäviä kriteereitä ei saa kuitenkaan unohtaa, vaikka osa niistä tuntuu toimijasta itsestään selviltä.

Niiden jättäminen pois saattaisi kuitenkin johtaa puuntuotannon tason laskemiseen.

Yksittäisten kriteerien kehittämistarpeet

Lähes kaikkien kriteerien osalta esitettiin muutostarpeita. Useimmin muutostarpeita esitettiin kriteereihin nro 4, 6, 7, 9, 10, 14, 20, 21 ja 34.

Kaikkien kriteerien kehittämistarpeet esitetään liitteessä kriteereittäin.

Uudet kriteerit

Mahdollisina uusina kriteereinä olivat esillä lehtipuun ja lahopuun määrä sekä nykyisten kriteerien valinnan jälkeen uusina asioina esiin nousseet aiheet geenimanipulaatio, yhteiskuntavastuu ja ihmisoikeuskysymykset.

YKSITYISKOHTAISIA NÄKEMYKSIÄ JA PERUSTEITA KRITERIEN KEHITTÄMISTARPEISTA

1 Kestävän metsätalouden tavoiteohjelma

- Aluetason kriteeri, voisi olla myös osa järjestelmän rakennetta
- Monimuotoisuuden säilyttämisen taloudellisten vaikutusten arviointi pulmallista

2 Alueella sovellettavat metsänhoitosuositukset

- Onko metsäkeskuskohtaisten suositusten laatimiselle riittäviä perusteita?
- Käytäntöjen yhtenäistäminen hyvä laajalla alueella toimiville - parantaa työn laatua

3 Metsäsuunnittelun kattavuus

- Tärkeä kriteeri, voitaisiin yhdistää kriteerin 18 kanssa
- Laajennettava siten, että suojelualueet luetaan mukaan
- ”Lisääntyy vuosittain” huono ilmaisu. Annetaan rajat voimassa olevien suunnitelmien määrälle

4 Kiireellisten taimikonhoitotöiden toteuttaminen

- Erittäin vaativa, vaikeat määritelmät ja seuranta
- Tarpeeton nykyisessä muodossa, poistettava
- Kiireellisiä taimikonhoitokuvioita ei yleensä erotella erikseen. Luotettavan arvion tekeminen vaikeaa
- Yksityisten metsänomistajien tekemien töiden tilastointi kattavasti on myös ontuvaa
- Seurantaan käytettävä VMI-tieto jopa 10 vuotta vanhaa
- Voiko kriteeri johtaa takaisin liian aikaisiin perkauksiin?

5 Ensiharvennusten edistäminen

- Tärkeä, mutta sitouttaminen kaipaa täsmennystä
- Luotettava seuranta vaikeaa
- Ei huomioi markkinoiden mahdollisuuksia ensiharvennuspuun käyttäjänä

6 Juurikäävän biologisen torjunnan lisääminen

- ”Lisätään vuosittain” huono ilmaisu. Lähestyy kattoa - merkitys jatkossa?
- Tilastointia kehitettävä. Hakkuiden pinta-alatilastointi edelleen hankalaa, ainemenekin tai maksettujen korvausten perusteella todentaminen olisi helpompaa. %-osuus hakatuista kuutioista olisi myös helpompi mitari

- Torjunnan onnistuminen mukaan?
- Määriteltävä selkeästi, millä alueella ja millaisilla kohteilla kyseinen riski on olemassa
- Mainittava johdonmukaisesti joko lajit tai niiden aiheuttaman tuhon ilmentymät. Kuusenjuurikäpää aiheuttaa maannousemalahoa ja männynjuurikäpää tyvitervastautia

7 Puuston poistuma on pienempi kuin puuston kasvu

- Mahdoton kriteeri – poistettava tai muutettava
- Tarkastelujakso liian lyhyt, suhdannevaihtelut ja verotuksen muutos huomioiden
- Kenen toimijan vastuulla?
- Todentaminen laahaa ajallisesti jäljessä. Todentamista täsmennettävä
- Poistumaa verrattava suunnitteeseen
- Parempi vaihtoehto olisi myös +/-10 % suhteessa alueellisen metsäohjelman suunnitteeseen.
- Myrskytuhoja ei tulisi ymmärtää poistumana kun poistuman ja kasvun suhdetta lasketaan

8 Metsän uudistamisesta huolehtiminen

- Tärkeä kriteeri, lakisäateinen asia. Tuntuu toimijasta itsestään selvältä, mutta ei ole sitä muualla
- Seurantaan käytettävä VMI-tieto vanhentunutta
- Siemenpuumetsiköitä ei tulisi lukea mukaan, koska valtaosa kylvetään muokattaessa ja osalla on jo taimia olemassa

9 Kulotuksen lisääminen

- Hyvä asia. Nykymuodossaan liian kova vaatimustaso
- Kriteeriin helppo puuttua, koska sen toteuttaminen ei realistista
- Suhteutettava todellisiin kulotusmahdollisuuksiin, sääolot ja pienentyneet uudistusalat
- Metsäpalot ja suojelualueiden poltot mukaan. Vaikutus monimuotoisuuden sama kuin kulotuksilla
- Tavoitteessa huomioitava lähtötilanne. Vertaus edelliseen 5-vuotisjaksoon ei ole tasapuolinen niitä alueita kohtaan, joissa kulotukseen on panostettu tosissaan jo aikaisemmin
- Tavoitteena voisi olla kulotusalueiden määrän – ei yksistään pinta-alan – lisääminen. Monimuotoisuuden kannalta tämä lienee pinta-alaa tärkeämpi tunnus.
- Tarkasteltava kustannus- ja ekologista tehokkuutta
- Mietittävä mikä on sertifiointin ekologinen tavoite kulotuksen suhteen? Tavoite sanelee, veloitetaanko kuloalueille jättämään tietty määrä säästöpuuta. Pinta-alan lisääminen edesauttaa tiettyä kuloriippuvaista lajiston osaa, mutta paljonko lisääntyy palaneen puuaineksen määrä?

10 Arvokkaiden elinympäristöjen säilyttäminen talousmetsissä

- Vaatimus täysin virheettömästä toiminnasta epärealistinen. Virhetoleranssi mukaan
- Tulkintaerot vaikeuttavat todentamista samoin tietojen salassapito. Tiedot kohteista saatava julkisiksi
- Muiden arvokkaiden elinympäristöjen määrittäminen liian laavaa ja epämääräistä, ohjeiden tarkennusta ja maanomistajan mielipide mukaan
- Metsälain kohteet riittäisivät. Luonnonsuojelulain mukaiset asiat kriteeriin n:o 19. Muut arvokkaat elinympäristöissä epämääräisyyttä. Kriteeriä pitäisi supistaa
- Todentaminen hankalaa, kohteet tulisi ilmoittaa metsänomistajalle, kuten luonnonsuojelulain kohteet
- Kriteeri 10 seuraa terminologisesti metsälakia. Metsälain tulkinnanvaraisuudet leviävät lain ulkopuolelle. Ominaispiirteet on määriteltävä. Tulkinnan on ehdottomasti johdettava identtiseen rajaukseen metsälakiin verrattuna. Rajauksen on oltava ekologisesti perusteltu. Rajaus perustuu ominaispiirteiden säilyttämiseen, ja ominaispiirteet ovat kohteen biologisen monimuotoisuuden kannalta olennaisia ominaisuuksia.
- 3-luokan kohteet on määriteltävä selkeästi, jotta ymmärretään sertifioinnin mukanaan tuomat piensuojelukohteet. Valintojen tulisi perustua metsä- ja luonnonsuojelulain puuteanalyysiin. Tyyliään epäselvät sanamuodot on perin pohjin määriteltävä: "lähes ennallaan"? Määritelmän on oltava ekologinen. Koko luokitus tarkistettava
- Ohjeiden ja tulkintojen tulee olla ekologisesti päteviä ja kentällä ymmärrettäviä

11 Iäkkäiden metsien vähimmäisosuus

- VMI-tiedot vanhentuneita
- Suojelualueiden määrä huomioitava

12 Puunkorjuuvaurioiden ja tuhojen seuranta

- Seurantamenetelmien erilaisuus tai puuttuminen vaikeuttavat todentamista
- Juurikäävän torjunnan seuranta epäsuoraksi ainemenekkiin tai maksettuihin korvauksiin perustuvaksi
- Yhdistäminen kriteerien 6 ja 30 kanssa

13 Metsäluonnon hoidon seuranta

- Sopisi yhteen kriteerin 10 kanssa. Perustiedot 10§:n johtopäätöksille

14 Henkilöstön täydennyskoulutus

- Tiedonkeruu työlästä, Tilaston laadinnassa huolehdittava organisaation eri osien ja tasojen koulutusmääristä. Myös kurssiohjelmien taltiointi teettää työtä
- Perusteena pitää olla osaamisen alkutason mittaaminen ennen täydennyskoulutusta
- Onko monimuotoisuutta koulutettava jatkuvasti?
- Yhdistäminen kriteerien 15 ja 16 kanssa

15 Riittävät ohjeet työntekijöille

- Todentaminen vaikeaa, koska osa ohjeista annetaan suullisina
- Yhdistäminen kriteerien 14 ja 16 kanssa

16 Metsänomistajien koulutus ja neuvonta

- Tiedonkeruu työlästä
- Lähdeosaamista kartoituksesta ja siitä johdetusta tarpeesta. Tilastointierot vaikeuttavat seurainta
- Koulutukseksi laskettavan toiminnan määrittely?
- Yhdistäminen kriteerien 14 ja 15 kanssa

17 Lakisääteisten työnantajavelvoitteiden noudattaminen

- Tiedonkeruu työlästä
- Voi olla vaikeuksia saada muita tahoja mukaan tiedontuottajiksi ja asian edistäjiksi

18 Erityiskohteiden merkitseminen metsäsuunnitelmiin

- Yhdistettävä kriteerin 3 kanssa
- Tiedot kohteista tulisi saada ympäristöviranomaisilta rajoituksetta
- Pienialaiset luontokohteet täydentyvät kattavasti vasta toimenpidesuunnittelun yhteydessä
- Määriteltävä, mikä on elinpaikka, mikäli ekologisia määritelmiä ei voida käyttää. Määriteltävä mikä on tunnettu, UHEX-rekisterissä oleva? Ovatko riistakohteet selkeät?

19 Suojelukohteiden suojeluarvoa ei vaaranneta

- Mitä saa tehdä ja mitä rajoituksia on suojelualueiden naapuruudessa toimittaessa, on epäselvää. Pääsääntö tulisi olla, että suojelualueen rajaan asti saa toimia hyvän metsänhoidon suositusten ohjeistamalla tavalla
- Kuka voi todentaa varmuudella?
- Suojeluarvo (= suojellun arvo) käsitteenä huono, yksittäisen kohteen suojeluarvo saattaa nousta, jos vierestä hakataan toinen arvokohde. Luonnonarvo (= monimuotoisuusarvo) kohteella saattaa vaarantua alueen lähistöllä toimittaessa

20 Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan

- Uusi muotoilu tarpeen. Tällä kirjauksella mahdoton toteuttaa. Mikä on tunnettu elinpaikka, UHEX-rekisteriin kirjattu? - kenen tunnistus riittää?
- Tietojen saatavuutta parannettava. Uhanalaisten lajien elinpaikat tulisi saada ympäristökeskuksilta metsässä toimijoiden tietoon rajoituksetta ja välittömästi. Kuinka järjestetään tiedonsaanti uusimmista kohteista? Edellyttäisi ajantasajärjestelmää
- UHEX-aineistoja ei voida viedä sellaisenaan yritysten tietojärjestelmiin, aiheuttaisi vain hämmennystä
- Tarvitaan tietoa myös kohteiden käsittelystä
- Rekisterien päivitystä ja yhteiskäyttöä lisättävä

21 Säästöpuustoa jätetään uudistusaloille

- Vaarana kaavamaisuus. Tulisi korostaa alueellisuutta, puuryhmiä ja myrskynkestävyyttä
- Määritettävä tarkemmin säästöpuuiden laatu esim. läpimittaraja
- Täsmennettävä mitä luetaan säästöpuiksi: luontokohteiden puusto, organisaation omien luontokohteiden puusto, tuulenkaadot, vaihettumisyöhykkeiden puusto, rantametsät, kosteikot, lajiesiintymät
- Selvitettävä ekologiset hyödyt
- Kriteeriä voisi kiristääkin - säästetään keskimäärin 5 - 10 puuta

22 Metsänviljelyssä käytetään kotimaisia puulajeja

- Tärkeä kriteeri, lakisääteinen asia. Tuntuu toimijasta itsestään selvältä, mutta ei ole sitä muualla

23 Metsätiestön yleissuunnitelma

- Yhdistetään kriteerin 24 kanssa

24 Metsätiesuunnitelmissa on ympäristöselvitys

- Yhdistetään kriteerin 23 kanssa
- Parannettava suojeltavien lajien elinpaikkatietojen saatavuutta ympäristöviranomaisilta

25 Uudisojituksia ei tehdä

- Itsestään selvä asia. Yhdistetään kriteerien 26 ja 27 kanssa

26 Kunnostusojituskohteiden kriteerit

- Todentaminen hankalaa. Mikä on merkittävä poikkeama?
- Yhdistetään kriteerien 25 ja 27 kanssa

27 Kunnostusojituksissa on vesiensuojelusuunnitelma

- Täsmennettävä, että suunnitelma koskee ojitushankkeen aluetta eikä esim. jotain laajempaa vesistön valuma-aluetta
- Toimenpiteiden vaikutusta veden korkeuteen vaikea tarkasti määrittää
- Yhdistetään kriteerien 25 ja 26 kanssa

28 Vesistöjen ja pienvesien suojavyöhykkeet

- Auditoijan näkemys ratkaisee liikaa, tulkinnanvarainen

29 Maanmuokkauksen kriteerit

- Menetelmän keveyden korostaminen erityisenä ansiona ristiriidassa uudistamisesta huolehtimisen kanssa
- Menetelmävalinta jossain määrin makuasia

30 Puunkorjuuvaurioiden välttäminen

- Itsestäänselvyys
- Pällekkäinen kriteerin 12 kanssa, johon sen voisi yhdistää

31 Torjunta-aineiden käytön rajoitukset

- Voidaan tiukentaa
- Yhdistetään kriteerin 32 kanssa

32 Lannoitteiden käytön rajoitukset

- Voidaan tiukentaa
- Yhdistetään kriteerin 31 kanssa

33 Vastuullisen jokamiehen oikeudet turvattu

- Todentaminen hankalaa
- ”vastuullisen”?

34 Muinaismuistokohteiden säilyttäminen

- Tietojen saanti museovirastolta ongelmana. Mahdoton toteuttaa yksityismailla, jollei ole tietoa kohteista. Kriteeri voisi olla: edistetään kohteiden tietojen saatavuutta metsäsuunnitelmiin
- Kuvauksen tarkentaminen. Kohteilla tarkoitetaan muinaismuistolain kohteita ja muita museoviraston rekisteröimiä suojelukohteita
- Metsäsuunnittelua koskevan kriteerin alle tarkistettavaksi asiaksi

35 Arvokkaiden maisemakokonaisuuksien säilyttäminen

- Tiedonsaanti ongelmana, ajantasajärjestelmä?
- Vaikea todentaa – makuasia. Pitäisi tarkastella vain pitkäkestoisia ilmiöitä, kuten rakentamista ja tiestöä
- Metsäsuunnittelua koskevan kriteerin alle tarkistettavaksi asiaksi

36 Saamelaisten luontaiselinkeinojen ja kulttuurin edellytysten turvaaminen

- Metsähallitus ei voi olla ainoa vastuunkantaja

37 Porotalouden ja metsätalouden yhteensovittaminen

- Metsähallitus ei voi olla ainoa vastuunkantaja